

ใต้ร่มพระปรีชาชาญ
พระบิดาแห่งมาตรฐานการช่างไทย
His Majesty King Bhumibol : The Father of Thai Skill Standard

เนื่องในพิธีเปิดงานแนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือช่าง ของสโมสรโรตารี กรุงเทพฯ ใต้
ณ ลุมพินีสถาน วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๓ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลธิเบศรราชามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร (ในหลวงรัชกาลที่ ๙)
พระองค์ท่านทรงมีพระราชดำรัส ตอนหนึ่งว่า...

“...ช่างทุกประเภท เป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของบ้านเมืองและของคนทุกคน เพราะ
ตลอดชีวิตของเรา เราต้องอาศัยและใช้บริการหรือสิ่งต่างๆ ที่มาจากฝีมือของช่างอยู่ทุกวี่ทุกวัน
ผู้เป็นช่างจึงสมควรได้รับความเอาใจใส่สนับสนุนจากทุกๆ ฝ่าย ยิ่งในสมัยปัจจุบันวิทยาการทุกอย่าง
เจริญก้าวหน้า ยิ่งจำเป็นต้องส่งเสริมมากเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้ช่างที่มีความสามารถสูง ให้มีสิ่งใช้สอย
ที่มีคุณภาพดีและเพียงพอกับความต้องการ...”

ในวันนั้นเป็นดังแสงอาทิตย์ที่ส่องประกายในใจของพสกนิกรไทยทุกคน โดยเฉพาะ
การสืบทอดพระราชปณิธานอันยิ่งใหญ่ ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนา
ฝีมือแรงงาน จากรุ่นสู่รุ่น ด้วยตระหนักเสมอว่า งานช่างเป็นฟันเฟืองหนึ่งที่สำคัญ ต่อการพัฒนา
เศรษฐกิจของประเทศ เราจึงไม่เคยหยุดนิ่งในการพัฒนาฝีมือแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังแรงงานให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับทั้งระดับชาติและระดับสากล และพร้อม
สู่การแข่งขันได้ในตลาดโลก

กว่า ๔ ทศวรรษ แห่งการน้อมนำพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทมาปรับใช้ในการปฏิบัติ
หน้าที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประกอบกับพระราชกรณียกิจ ด้านงานช่างอันเป็นที่ประจักษ์
เป็นต้นแบบให้เราเดินรอยพระยุคลบาท กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน จึงนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒
และกำหนดให้วันที่ ๒ มีนาคมของทุกปี เป็น “วันมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ”

“ในหลวง” นักสรรคส์สร้าง งานช่างผู้ยิ่งใหญ่

ด้วยพระอัจฉริยภาพงานช่างของพระมหากษัตริย์คุณจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
ภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรเป็นที่ประจักษ์แจ้งชัดต่อสายตาประชาชนชาวไทยและชาวต่างชาติ
กล่าวได้ว่า พระปรีชาสามารถด้านช่าง นำพาความเจริญก้าวหน้าและความผาสุกมาสู่เหล่าราษฎร
แห่งสยามประเทศ พระองค์จึงทรงได้รับพระราชสมัญญา “พระบิดาแห่งมาตรฐานการช่างไทย”
ในเวลาต่อมา

พระองค์ท่านทรงผนวกลัทธิการทรงงานในด้านต่างๆ มาเป็นหลักในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ดังจะเห็นได้จากกลอง และแผนที่ สิ่งของต่างๆ ที่พระองค์ทรงประดิษฐ์ขึ้นด้วยสองพระหัตถ์ ของพระองค์เอง พระองค์ได้ทรงออกแบบและทรงสร้างเรือใบด้วยพระองค์เอง โดยต้องอาศัยความรู้ พื้นฐาน ในงานช่างไม้ การเพาะไม้ ช่างสี การออกแบบ การเขียนแบบ เรือใบลำแรกที่ทรงต่อเป็น เรือใบประเภทเอ็นเตอร์ไพรส์ โดยทรงต่อตามแบบสากลและพระราชทานชื่อว่า **เรือราชปะแตน** นับแต่เรือราชปะแตน พระองค์ได้ทรงต่อเรือใบอีกหลายต่อหลายลำ ซึ่งล้วนเป็นการต่อเรือตามแบบสากลทั้งสิ้น จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๐๙ พระองค์ทรงออกแบบและทรงต่อเรือใบประเภทม็อธหรือที่ชาวไทยรู้จักกันในชื่อ **เรือมด ตามมาด้วยเรือซูเปอร์มดและไมโครมด** โดยทรงใช้วัสดุภายในประเทศ และทรงทดสอบด้วยการนำไปแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเรือที่พระองค์ทรงต่อขึ้นนั้น สามารถเอาชนะเรือใบประเทศอื่นได้อย่างภาคภูมิใจ

นอกจากนี้พระองค์ท่านยังสนพระราชหฤทัยในด้านการศึกษาและพัฒนาเครื่องรับ-ส่งวิทยุ มาเป็นเวลาช้านานจนมีความชำนาญส่วนพระองค์ ทรงประกอบวิทยุชนิดแร่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับฟังวิทยุกระจายเสียงจากประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปได้เป็นอย่างดี นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ของกิจการสื่อสารทางวิทยุในประเทศไทย โดยเป็นที่รับรู้กันดีว่าในอดีตนั้นการติดต่อสื่อสารในประเทศยังไม่มีพัฒนาการมากนัก ส่งผลให้การปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานของราชการเกิดความล่าช้า พระองค์จึงทรงทดลองเกี่ยวกับการสื่อสารนี้ด้วยพระองค์เอง เพราะทรงเห็นว่าการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ หากขาดซึ่งการสื่อสารแล้ว ความเจริญก้าวหน้า ก็เป็นไปได้ยากยิ่ง ดังพระราชดำรัสเกี่ยวกับการสื่อสาร ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๒๖ ที่ว่า.. “....การสื่อสารเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งในการพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า รวมทั้งการรักษาความมั่นคง และความปลอดภัยของประเทศด้วย ยิ่งในสมัยปัจจุบันที่สถานการณ์ของโลกเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกขณะ การติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ย่อมมีความสำคัญมากเป็นพิเศษ...”

ด้วยเหตุนี้ จึงทรงเริ่มศึกษาหาความรู้ด้วยพระองค์เองอย่างจริงจัง ทั้งยังทรงศึกษาจากผู้มีความรู้ในด้านนี้โดยตรง ร่วมกับทรงทดลองอุปกรณ์เครื่องรับ-ส่งวิทยุไปพร้อมๆ กัน ทรงสังเกตปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลต่อการรับ-ส่งวิทยุได้ เช่น การรบกวนกันระหว่างคลื่นจากสายอากาศที่อยู่ใกล้กัน การจางหายของสัญญาณวิทยุ ยังผลให้มีการปรับปรุงแก้ไขจนระบบสื่อสารของทางราชการใช้งานได้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม การทำงานของหน่วยงานราชการ ทหาร ตำรวจ และพลเรือนทุกหน่วยเหล่า มีการสื่อสารที่สะดวกและประสานงานได้ดีขึ้น

พระองค์ท่านยังทรงพระปรีชาสามารถด้านการบริหารจัดการน้ำ ทรงริเริ่มโครงการพระราชดำริ ให้กรมชลประทานและมูลนิธิชัยพัฒนาดำเนินการผลิตเครื่องกลเติมอากาศกับน้ำ เพื่อแก้ปัญหาหน้าเสีย เป็นที่มาของ “กังหันน้ำชัยพัฒนา”

“พระมหากษัตริย์คุณเลิศล้ำ ต่อการพัฒนาฝีมือแรงงานไทยอย่างยั่งยืน”

ด้วยน้ำพระราชหฤทัย...พระมหากษัตริย์คุณ.. พระองค์เสด็จฯ มาทรงเป็นประธานในงาน
แนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือช่างฯ วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๓

การแข่งขันฝีมือแรงงานในประเทศไทยนั้น ได้รับอิทธิพลและแนวคิดมาจากการแข่งขันฝีมือ
ช่างระหว่างประเทศ ประกอบกับในขณะนั้นแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๔) ได้สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาทางด้าน
อุตสาหกรรมของประเทศ รวมถึงในภาคอุตสาหกรรมเริ่มมีการขยายตัว ทำให้แรงงานประเภท
ช่างฝีมือจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศให้เจริญรุ่งเรืองทัดเทียมนานาชาติ

รัฐบาลในขณะนั้นได้พยายามหาทางแก้ไขปัญหานี้อย่างเร่งรีบ ด้วยการหาทางจัดบริการ
เกี่ยวกับการฝึกอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยจัดตั้งสถาบันฝึกอาชีพของหน่วยงานต่างๆ และ
ให้การส่งเสริมการจัดอาชีวศึกษาเป็นพิเศษ นอกจากนี้ภาคเอกชนเองก็ยังได้ร่วมมือกับรัฐบาล
ในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนสนใจศึกษาด้านช่างฝีมือมากขึ้น

ที่สำคัญคือ การจัดการแข่งขันทางการช่าง เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจในด้าน
ช่างฝีมืออย่างจริงจัง โดยกรมแรงงานกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับสโมสรโรตารี กรุงเทพฯ ได้ และ
อีกหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จัดให้มีการแข่งขันช่างฝีมือขึ้นเป็นครั้งแรก โดยใช้ชื่อว่า
“งานแนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือช่างของสโมสรโรตารี กรุงเทพฯ ได้” เมื่อวันที่ ๒ - ๕
มีนาคม ๒๕๑๓ ณ ลุมพินีสถาน ทั้งยังได้รับพระมหากษัตริย์คุณจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร
(ในหลวงรัชกาลที่ ๙) เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในงานดังกล่าว

การเสด็จฯ ในครั้งนั้น แสดงให้เห็นถึงความสนพระราชหฤทัยต่อความสำคัญของการช่างไทย
ดังพระราชดำรัสที่พระราชทานในพิธีเปิดงานแนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือช่างฯ ความว่า...

“ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานแนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือช่างของสโมสร
โรตารี กรุงเทพฯ ได้ งานนี้นับว่าเป็นการริเริ่มที่ดี แสดงให้เห็นว่าเอกชนกับทางราชการ ร่วมมือ
และประสานงานกัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิชาชีพระสาต่างๆ ซึ่งรวมเรียกในที่นี้ว่า
“วิชาช่าง”

ช่างคือ ผู้ทำงานใช้ฝีมือ หมายความว่าผู้ใช้ฝีมือเป็นบริการแก่ผู้อื่น เช่น ช่างซ่อมวิทยุ
ช่างเครื่องยนต์ ประเภทหนึ่ง กับผู้ใช้ฝีมือผลิตสิ่งต่างๆ เป็นสินค้า เช่น ช่างทอผ้า ช่างทำรองเท้า
อีกประเภทหนึ่ง ช่างทุกประเภทเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของบ้านเมืองและของคนทุกคน
เพราะตลอดชีวิตของเรา เราต้องอาศัยและใช้บริการหรือสิ่งต่างๆ ที่มาจากฝีมือของช่างอยู่
ทุกวี่ทุกวัน ผู้เป็นช่างจึงสมควรได้รับความเอาใจใส่สนับสนุนจากทุกๆ ฝ่าย ยิ่งในสมัยปัจจุบัน
วิทยาการทุกอย่างเจริญก้าวหน้า ยิ่งจำเป็นต้องส่งเสริมมากเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้ช่างที่มี
ความสามารถสูง ให้มีสิ่งใช้สอยที่มีคุณภาพดีและเพียงพอกับความต้องการ”

ในการส่งเสริมนั้น มีปัญหาอันควรจะได้พิจารณาช่วยเหลืออยู่สามประการ
ประการแรก ได้แก่ ปัญหาเรื่องการให้ความรู้ทางหลักวิชาการ และความรู้ทางการออกแบบ
ประการที่สอง ได้แก่ ปัญหาเรื่องฝีมือ ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้มีความประณีตและประสิทธิภาพ
ได้มาตรฐานจริงๆ

ประการที่สาม ได้แก่ ปัญหาเรื่องการจัดหางานและตลาด เพื่อช่วยให้ช่างได้มีงานทำ มีตลาด
ที่จะส่งสินค้าที่ผลิตได้ไปจำหน่าย การช่วยเหลือทั้งสามประการนี้ จะต้องกระทำให้สอดคล้องกัน
ไป เพื่อให้ช่างมีรายได้และผลกำไร สำหรับนำมาเป็นทุนรอนสร้างฐานะและความก้าวหน้า
ข้าพเจ้าใคร่ขอฝากความคิดทั้งนี้ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติของท่านทั้งหลายต่อไป

ได้เวลากำหนดแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงาน แนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือช่าง ของสโมสร
โรตารี กรุงเทพฯ ได้ ณ บัดนี้ ขอให้งานดำเนินลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยสำเร็จประโยชน์สม
ตามเจตนาทุกประการ”

จากพระราชดำรัสแสดงให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่ทรงห่วงใยต่อแรงงานไทย
และทรงเห็นความสำคัญของมาตรฐานงานช่างของคนไทยเป็นอย่างยิ่ง กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
จึงได้นำเอาพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนา
ฝีมือแรงงาน เพื่อให้แรงงานไทยได้รับการ ยกกระดับฝีมือ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา
กำลังแรงงานให้มีมาตรฐาน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการที่ดีแก่ผู้บริโภค เป็นการ
สร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ถึงคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและบริการที่ดี
เพราะคำว่ามาตรฐานเป็นข้อกำหนดที่มีองค์ประกอบที่ทุกคนให้การยอมรับ ฉะนั้น แรงงานไทยจึง
ต้องใช้มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เป็นเครื่องวัดตนเองในเรื่องของความรู้ ฝีมือ และทัศนคติ
ในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น อันจะเป็นประโยชน์
ต่อตนเองในด้านสวัสดิการ การได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรมและการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้
สถานประกอบกิจการยังสามารถเพิ่มผลิตภาพของสินค้าและบริการให้มีคุณภาพตามระดับฝีมือ
ของช่าง และประโยชน์ในภาพรวมของประเทศ อันจะส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นไป
ในทิศทางที่ดีขึ้น ทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่แรงงานให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

นอกจากนี้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ยังจัดให้มีการแข่งขันฝีมือแรงงานแห่งชาติ ขึ้นอย่าง
ต่อเนื่องนับจากวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๓ จนถึงปัจจุบัน เป็นครั้งที่ ๒๗ (WorldSkills
Thailand ๒๐๑๘) กำหนดจัดการแข่งขันระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์
นิทรรศการและการประชุมไบเทค เขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยการแข่งขันนี้ นอกจากเป็นการ
ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานทางหนึ่งแล้ว ยังเป็นเวทีในการคัดเลือกเยาวชนช่างฝีมือไทย
ไปแข่งขันในระดับอาเซียนและระดับนานาชาติ (World Skill Competition) โดยประเทศไทยได้ส่ง
เยาวชนร่วมแข่งขันฝีมือแรงงานนานาชาติ ตั้งแต่ ครั้งที่ ๓๒ (พ.ศ.๒๕๓๖) ณ กรุงไทเป สาธารณรัฐจีน
(ไต้หวัน)

จนถึงการแข่งขันครั้งล่าสุด ครั้งที่ ๔๔ (พ.ศ.๒๕๖๐) ได้แก่ การแข่งขันฝีมือแรงงานนานาชาติ “World Skills Abu Dhabi ๒๐๑๗” ครั้งที่ ๔๔ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงอาบูดาบี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ตลอดระยะเวลาที่ประเทศไทยเข้าร่วมการแข่งขันเยาวชนไทย สามารถสร้างเกียรติภูมิบนเวทีโลก ได้รับเหรียญทองรางวัลเหรียญเงินและเหรียญทองแดง และรางวัลอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก

โดยในปี ๒๕๖๑ นี้ ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันฝีมือแรงงานอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๒๖ สิงหาคม - ๔ กันยายน ๒๕๖๑ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี การจัดงานแข่งขันฝีมือแรงงานอาเซียนในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นให้เยาวชนของประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือที่สูงขึ้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพและโครงสร้างประชากร การเตรียมงานที่จะทำในอนาคต (Future of Work) ให้มีความพร้อม โดยเฉพาะเทคโนโลยีขั้นสูงที่ทุกประเทศอาเซียนต้องร่วมมือกัน ซึ่งหากเยาวชนมีความพร้อมก็จะสามารถปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถของกำลังแรงงานในประเทศนั้น ๆ ด้วยสำหรับการแข่งขันฝีมือแรงงานอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ จะแบ่งเป็น ๖ กลุ่มอาชีพ ได้แก่

- ๑) เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต
- ๒) เทคโนโลยีการสื่อสาร
- ๓) แพชั่นและครีเอทีฟ
- ๔) ขนส่งและโลจิสติกส์
- ๕) เทคโนโลยีก่อสร้างและอาคาร และ
- ๖) บริการส่วนบุคคลและสังคม

“โครงการลูกพระดาบส”

วิธีการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ผนวกรวมวิชาความรู้ทางด้านงานช่าง แสดงให้เห็นถึงความสนพระราชหฤทัยต่อการพัฒนาฝีมือช่างไทยอย่างแท้จริง เพราะในเวลาต่อมา พระองค์ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นทุนในการดำเนินโครงการจัดตั้ง “โรงเรียนพระดาบส” ขึ้นใน พ.ศ.๒๕๑๙ เพื่อสนับสนุนให้ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ยังไม่มีอาชีพและความรู้พื้นฐานเพียงพอ ที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาชั้นสูง หากแต่มีความยินดีสนใจใฝ่ศึกษาและมีความเพียรอย่างจริงจัง ให้ได้รับโอกาสฝึกวิชาชีพและฝึกอบรมคุณธรรมศีลธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายให้ทุกคนสามารถประกอบอาชีพ เสริมสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ในการช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ ได้ทรงระลึกถึงวิชาการประสิทธิ์ประสาทวิชาของครูบาอาจารย์ ในโบราณกาล ในแบบอย่างพระดาบส เพราะพระดาบสนั้นท่านจำศีลภาวนาอยู่แต่ในป่าดงพงไพร ที่กันดาร ผู้ที่จะไปหาจะต้องขึ้นเขาลงห้วย บุกป่าฝ่าดง ด้วยความยากลำบาก เมื่อพบพระดาบส จึงเข้าไปฝากตัวเป็นศิษย์ และลูกศิษย์ต้องมีความตั้งใจจริงอยากได้วิชา ท่านจึงจะรับไว้เป็นลูกศิษย์ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตามที่ท่านถนัด ให้โดยไม่คิดค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายใดๆ

ดังนั้น หากนำเอาวิธีการประสิทธิ์ประสาทวิชาการ ของพระดาบสมาประยุกต์ใช้ โดยจัดให้เป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบแล้ว นอกจากจะช่วยให้ผู้มาฝากตัวเป็นลูกศิษย์ ได้ความรู้เป็นวิชาชีพแล้วยังช่วยให้ผู้นั้นเป็นผู้ที่มีศีลธรรมจรรยา มีน้ำใจ ซึ่งจะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาสังคมส่วนรวมได้ผลยิ่งขึ้น โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จดทะเบียนจัดตั้งเป็น “มูลนิธิพระดาบส” เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๓ โดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร (ในหลวงรัชกาลที่ ๙) ทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการมูลนิธิกิตติมศักดิ์ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการมูลนิธิกิตติมศักดิ์

แรกเริ่มกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และมูลนิธิมีความเห็นร่วมกันในการประสานความร่วมมือ การพัฒนาฝีมือแรงงาน ในหลายด้าน ได้แก่ ฝึกเตรียมเข้าทำงาน และฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ โดย “กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน” สนับสนุนวิทยากรและวัสดุฝึกอบรม มูลนิธิพระดาบสรับผิดชอบสถานที่ฝึก จัดหากกลุ่มเป้าหมาย อุปกรณ์และครุภัณฑ์ และได้ลงนามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการพัฒนาฝีมือแรงงาน เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นางอุไรวรรณ เทียนทอง) และประธานกรรมการมูลนิธิพระดาบส (พล.อ.ต.กำธน สินธวานนท์ (ยศในขณะนั้น) โดยเน้นการอบรม การเป็นพลเมืองดี ควบคู่กับความรู้ทักษะทางวิชาชีพเพิ่มเติมด้วย

และเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๘ อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (นายสมชาติ เลขาลาวัลย์) และเลขาธิการมูลนิธิพระดาบส (ศ.เกียรติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย) ได้ลงนามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือกับมูลนิธิพระดาบสอีกครั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานให้แก่ผู้รับการฝึกอบรม (ศิษย์พระดาบส) ให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และเสริมสร้างทักษะฝีมือในสาขาช่างไม้เครื่องเรือน จนสามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป

ต่อมาวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (นายนคร ศิลปอาชา) และเลขาธิการมูลนิธิพระดาบส (ท่านผู้หญิงจิตรวดี จุลานนท์) ได้ลงนามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อร่วมกันสนับสนุนการฝึกอบรมฝีมือแรงงานอย่างเป็นระบบ และร่วมกันพัฒนาเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิพระดาบสที่มีศักยภาพในการพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อเป็นวิทยากรขยายผลการฝึกให้แก่ศิษย์พระดาบส ตลอดจนร่วมกันสนับสนุนให้ศิษย์พระดาบสมีความรู้และทักษะ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบกิจการในอนาคตต่อไป

สำหรับ “โรงเรียนพระดาบส” นั้น กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้เข้าไปฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน ระยะเวลา ๖ เดือน ใน ๗ สาขา ได้แก่ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างซ่อมบำรุง เคหะบริหาร เกษตรพอเพียง และช่างไม้เครื่องเรือน เป็นต้น

ปัจจุบันโรงเรียนพระดาบสได้เปิดรับสมัครบุคคลที่มีความตั้งใจจริงที่จะหาความรู้ โดยไม่จำกัดเพศ ศาสนา ถิ่นที่อยู่ หรือวุฒิ อีกทั้งยังไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ และยังเอื้อประโยชน์ให้นักเรียน ได้มีที่พัก และค่าอาหารสนับสนุน ถือเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้นแก่ช่างฝีมือไทยยิ่งนัก

“โครงการสานสร้างศูนย์ช่างประจำชุมชน เทิดไถ่องคราชน”

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปได้ในทางสายกลาง โดยวางรากฐานการพัฒนาชนบทช่วยเหลือให้ประชาชนสามารถ พึ่งตนเองได้ พื้นฟูเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น ขยายเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน พัฒนาขีดความสามารถ ในการผลิตและบริโภคอย่างพออยู่พอกินขึ้นไปถึงขั้นแปรรูปอุตสาหกรรมครัวเรือนสร้างอาชีพและ ทักษะวิชาการที่หลากหลาย เกิดตลาดซื้อขาย สะสมทุน โดยมีเป้าหมายหลักคือ **ความพออยู่พอกิน** และมีความอิสระที่จะอยู่ได้โดยไม่ต้องยึดติดอยู่กับเทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์

เพื่อนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นแนวทาง ในการดำเนินงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน ได้จัดให้มีโครงการสานสร้างศูนย์ช่าง ประจำชุมชน เทิดไถ่องคราชน เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๐ และได้เสนอโครงการสานสร้างศูนย์ช่างประจำ ชุมชน เทิดไถ่องคราชน เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และคณะกรรมการฝ่ายโครงการและกิจกรรม สำนักงานปลัด สำนัก นายกรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบให้โครงการสานสร้างศูนย์ช่างประจำชุมชน เทิดไถ่องคราชน เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติฯ โดยหลักการสำคัญของการสร้าง **ศูนย์ช่างประจำชุมชน** คือ เพื่อเป็นศูนย์กลางให้บริการซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่ทำนา และ เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างทักษะฝีมือด้านช่าง ให้กับคนในชุมชนให้สามารถ ซ่อมแซม ดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ได้เอง

ในการดำเนินงานนั้น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้ประสานกับจังหวัดและองค์การบริหาร ส่วนตำบล เพื่อคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม (จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ที่บริเวณสำนักงานเทศบาลเมือง เมืองแกนพัฒนา ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่) จากนั้นจึงจัดส่งวิทยากรเข้าไป ฝึกอบรมยังพื้นที่ ในสาขาช่างที่จำเป็น เช่น ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กเพื่อการเกษตร ช่างก่ออิฐฉาบปูน ช่างซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน ช่างเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ ช่างพันมอเตอร์ ช่างเดิน สายไฟฟ้าภายในอาคาร ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ช่างบำรุงรักษารถยนต์ ช่างซ่อมจักรยานยนต์ ช่างซ่อมและติดตั้งมุ้งลวด ช่างเชื่อม ช่างปุกระเบื้อง ช่างผลิตอิฐบล็อกประสาน ช่างเดินท่อและซ่อม บำรุงรักษาระบบประปา ช่างทำฝ้าเพดาน ช่างสีอาคาร ช่างไม้ก่อสร้าง ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น

การบริหารจัดการในโครงการฯ นี้ สอดคล้องกับหลักการทรงงานที่ว่า **ระเบิดจากข้างใน** ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน โดยเริ่มจากการให้ความรู้ สร้างอาชีพ สร้างเครือข่ายระหว่าง ครอบครัวและชุมชนให้เข้มแข็งพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนและหมู่บ้าน ซึ่งหลายชุมชนยังไม่ทันได้มี โอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว จึงไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความ ล่มสลายได้ ซึ่งโครงการนี้จะช่วยสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ให้ศูนย์ช่างประจำชุมชน สร้างระบบ เศรษฐกิจของชุมชนให้เข้มแข็งจากการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการสานต่ออย่าง มั่นคงและยั่งยืน